

Prvá kontrolná písomka z ADM konaná dňa 29. 10. 2014

Príklad 1 Dokážte vetu „ak $3n+2$ je nepárne číslo, potom aj n je nepárne číslo“.

Príklad 2 Rozhodnite, či výroky sú pravdivé alebo nepravdivé:

- (a) $0 \in \emptyset$
- (b) $\emptyset \in \{0\}$
- (c) $\{0\} \subset \emptyset$
- (d) $\emptyset \subset \{0\}$

Príklad 3. Pre každú z týchto relácií nad množinou $\{1,2,3,4\}$ zistite, či je reflexívna, symetrická, antisymetrická, alebo tranzitívna.

- (a) $\{(2,2),(2,3),(2,4),(3,2),(3,3),(3,4)\}$
- (b) $\{(1,1),(1,2),(2,1),(2,2),(3,3),(4,4)\}$
- (c) $\{(1,3),(1,4),(2,3),(2,4),(3,1),(3,4)\}$
- (c) $\{(1,2),(2,3),(3,4),(4,1),(4,2)\}$

Príklad 4. Nájdite koeficient $x^8 y^9$ v rozvoji $(3x + 2y)^{17}$.

Príklad 5. Pre každý uvedený prípad, rozhodnite, či symbol $x * y$ špecifikuje binárnu operáciu na množine A . Ak nie, tak vysvetlite prečo.

- (a) $x * y = x - y$, $A = \mathbb{R}_+ = (0, \infty)$
- (b) $x * y = x + y$, pre $A = \mathbb{Z} = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$
- (c) $x * y = x^y$, $A = \mathbb{R}_+ = (0, \infty)$
- (d) $x * y = \frac{x}{y}$, $A = \mathbb{R} = (-\infty, \infty)$

Poznámka: čas na písanie je 45 minút, ak príklad obsahuje podpríklady, tak každý podpríklad je hodnotený 1 bodom.

RIEŠENIE

Príklad 1 Dokážte vetu „ak $3n+2$ je nepárne číslo, potom aj n je nepárne číslo“.
Vetu upravíme do tvaru implikácie

$$\underbrace{(3n+2 \text{ je nepárne číslo})}_p \Rightarrow \underbrace{(n \text{ je nepárne číslo})}_q$$

Budeme dokazovať inverznú implikáciu

$$\underbrace{(n \text{ je párne číslo})}_{\neg q} \Rightarrow \underbrace{(3n+2 \text{ je párne číslo})}_{\neg p}$$

Nech n je párne číslo, potom existuje také nezáporné celé číslo k , že $n = 2k$. Pre takto špecifikované číslo n dostaneme $3n+2 = 3(2k)+2 = 2(3k+1)$, ktoré je párne. Týmto sme dokázali inverznú implikáciu $\neg q \Rightarrow \neg p$, čiže musí platiť aj „pôvodná“ implikácia $p \Rightarrow q$.

Príklad 2 Rozhodnite, či výroky sú pravdivé alebo nepravdivé:

- (a) $0 \in \emptyset$, nepravdivý
- (b) $\emptyset \in \{0\}$, nepravdivý
- (c) $\{0\} \subset \emptyset$, nepravdivý
- (d) $\emptyset \subset \{0\}$, pravdivý

Príklad 3. Pre každú z týchto relácií nad množinou $\{1,2,3,4\}$ zistite, či je reflexívna, symetrická, antisymetrická, alebo tranzitívna.

(a) $\{(2,2), (2,3), (2,4), (3,2), (3,3), (3,4)\}$,

nie je reflexívna, $(1,1) \notin R$

nie je symetrická, $(2,4) \in R \Rightarrow (4,2) \notin R$

nie je antisymetrická, pretože obsahuje $(2,3)$ a $(3,2)$

je tranzitívna

(b) $\{(1,1), (1,2), (2,1), (2,2), (3,3), (4,4)\}$

je reflexívna: $\forall x ((x,x) \in R)$

je symetrická

nie je antisymetrická, pretože obsahuje $(1,2) \in R$ $(2,1) \in R$

je tranzitívna

(c) $\{(1,3), (1,4), (2,3), (2,4), (3,1), (3,4)\}$

\emptyset

(d) $\{(1,2), (2,3), (3,4), (4,1), (4,2)\}$

nie je reflexívna: $(1,1) \notin R$

nie je symetrická, $(1,2) \in R$ a $(2,1) \notin R$

je antisymetrická

nie je tranzitívna, $(1,2) \in R$, $(2,3) \in R$ ale $(1,3) \notin R$

Príklad 4. Nájdite koeficient x^8y^9 v rozvoji $(3x+2y)^{17}$.

$$(3x+2y)^{17} = \sum_{i=0}^{17} \binom{17}{i} (3x)^{17-i} (2y)^i = \dots + \binom{17}{9} (3x)^8 (2y)^9 + \dots = \dots + \binom{17}{9} 3^8 2^9 (x^8 y^9) + \dots$$

Potom, hľadaný koeficient stojací pri x^8y^9 má tvar

$$\binom{17}{9} 3^8 2^9 = 81662929920$$

Príklad 5. Pre každý uvedený prípad, rozhodnite, či symbol $x * y$ špecifikuje binárnu operáciu na množine A . Ak nie, tak vysvetlite prečo.

Binárna operácia „súčin“ je definovaná podmienkou

$$\forall (x \in A) \forall (y \in A) \exists! (z \in A) (z = x * y)$$

(a) $x * y = x - y$, $A = \mathbb{R}_+ = (0, \infty)$. Nie je binárna operácia, pretože pre $x, y \in A$ výsledok binárnej operácie $x * y \notin A$ (napr. pre $x < y$ dostaneme záporné $z = x - y$), čo je v protiklade s definíciou binárnej operácie, ktorá požaduje, aby aj jej výsledok patril do A .

(b) $x * y = x + y$, pre $A = \mathbb{Z} = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$. Je binárna operácia. Takto definovaná binárna operácia vyhovuje podmienke, že výsledok musí patriť do A .

(c) $x * y = x^y$, $A = \mathbb{R}_+ = (0, \infty)$. Je binárna operácia, $x * y = x^y \in A$

(e) $x * y = \frac{x}{y}$, $A = \mathbb{R} = (-\infty, \infty)$. Nie je binárna operácia, pre delenie nulou.